

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 702 หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านและชุมชนมีผู้นำท้องถิ่น 3 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,106 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 702 หมู่บ้าน/ชุมชน และผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 คน หลังจากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อ จนครบจำนวนตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม(Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านต่างๆ มาเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้นำท้องถิ่น ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริง แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

1. เศรษฐกิจพอเพียงระดับครอบครัว ประกอบด้วย การจัดทำบัญชีครัวเรือน บ้านเรือนน่าอยู่ การออม และการลด ละ เลิก อบายมุข
2. เศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน ประกอบด้วย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชนเรียนรู้ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) แผนชุมชน วิสาหกิจชุมชน และการยกย่อง เชิดชู คนดี มีคุณธรรม

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามมาตรวัดแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยแบ่งระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริง ได้กำหนดช่วงชั้นของคะแนนออกเป็น 5 ช่วงคะแนนดังนี้

$$\text{ช่วงชั้นคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}}$$

$$\text{ช่วงชั้น} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ดังนั้นจึงได้เกณฑ์ในการแปลผลการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.21 – 5.00 ระดับการรับรู้/การปฏิบัติมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 ระดับการรับรู้/การปฏิบัติมาก
- 2.61 – 3.40 ระดับการรับรู้/การปฏิบัติปานกลาง
- 1.81 – 2.60 ระดับการรับรู้/การปฏิบัติน้อย
- 1.00 – 1.80 ระดับการรับรู้/การปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Item – Objective Congruence Index) ดัชนีความสอดคล้องที่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.98

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ซึ่งผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้เท่ากับ 0.974 ค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์จึงถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี เพื่อแจ้งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำท้องถิ่น

3. ภายหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาพร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่า t-test ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล 2 กลุ่ม และค่า F-Test หรือความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล 3 กลุ่ม

ขึ้นไป และในกรณีที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

การแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์ออกเป็นดังนี้ (ชูศรีวงศ์รัตน์. 2549. 316)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	มากกว่า .90	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.70 - .90	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.30 - .69	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	น้อยกว่า .30	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ